

Wat de kat kan

(CAT AS CAT CAN)

Komische sprookje voor volwassenen

door

ALAN ROSSETT

vertaling

Maja Reinderman

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

(Grimas Theatergrime verkoop)

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **WAT DE KAT KAN - CAT AS CAT CAN** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **ALAN ROSSETT** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 1999 by ALAN ROSSETT
Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363
1800 AJ Alkmaar
Telefoon 072 - 5112135
Website: www.ibva.nl
Email: info@ibva.nl
ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **7** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

OVER DE AUTEUR: Alan Rosset, “Een kruising tussen Cocteau en Woody Allen” was het commentaar van filmregisseur Jean Delannoy op Alan Rossett, de enige Amerikaan van wie geregeld Franstalige stukken opgevoerd worden... en die bekroond werd door het Centre National des Lettres. Hij is geboren in Detroit en begon zijn loopbaan als acteur in New York, waar hij een seizoen bij het Living Theatre verbonden was en ook in James Earl Jones’ eerste iago speelde. Hij verhuisde naar Parijs en schreef en regisseerde een evocatie van Monmartre “Light and Shade” met Charles Boyer. Daarna ging zijn blijspel “High Time” van Londen via Sydney naar New York om tenslotte vertaald in het Frans in een Parijs theatercafé terecht te komen, voordat het naar La Bruyere ging. De eerste in het Frans gespeelde theaterstukken van Rossett werden temidden van eters in een restaurants gespeeld waar veel showbizz figuren kwamen. Het kwam tot zo’n 200 uitvoeringen. Er volgden nog vele producties, zoals “How It Happened”, “Cat As Cat Can”, “Love On Ice”, “Calamity Jane” en “Au Pair Girls”, dat voor het eerst in Parijs gespeeld werd en wederom met succes opgevoerd werd op het Avignon Festival, waar het genomineerd werd voor een PIAF als het beste blijspel van het jaar. Hij heeft veel van zijn eigen in het Frans geschreven werk bewerkt en vertaald in het Engels, alsmede stukken van collega toneelschrijvers. Als acteur verscheen hij in films van Marcel Carné, Woody Allen en nog meer dan 50 andere films.

NOOT VAN DE AUTEUR

“Maar hoe moet men de kat spelen?” Deze vraag wordt vaak gesteld voor men het stuk speelt. Het antwoord is: door VERBEELDINGSKRACHT. De manier waarop kinderen – zonder kostuums of acteeropleiding – ons geheel kunnen overtuigen met hun simpel plezier in het doen alsof, zodat ze zonder hulpmiddelen een hele dierentuin kunnen uitbeelden. Zo werd Gérard Martin, die de rol speelde in Parijs, mijn kat... Hij maakte golvende bewegingen met zijn linkerarm alsof het een “nieuwsgierige” kattenstaart was, waarna hij met snelle bewegingen zijn kin krabde met zijn rechterhand, die hij gebruikte als kattenklauwtje. Hij snuffelde aan zijn medespelers – Anna Gaylor, Véronique Müller en Françoise Lescurat - om kennis met hen te maken. De première van het stuk vond plaats op 6 april 1988 in het Théâtre Essaiion te Parijs en werd geregisseerd door de auteur.

CAT AS CAT CAN
by
ALAN ROSSETT

WAT DE KAT KAN (CAT AS CAT CAN)

Blijspel door Alan Rosset voor 2-5 dames en 2-6 heren.

PERSONAGES:

Koningin
Valerie
Veronika
Tante
Claudette

Knappe Prins / Kat
Gaston
Gustave
Gilbert
Merlijn
Valentijn

Twee voorbijgangers

Met dubbelrollen:

1. De Knappe Prins
2. De Koningin, De Tante, Claudette, Merlijn
3. Valerie, Veronika, Gaston 2
4. Gaston, Gustave, Gilbert, Valentijn

Tijd:

heden

Decor:

verplaatsbaar

IN HET PALEIS

(Prinses VALERIE komt nerveus op, gevolgd door KONINGIN Clothilde)

KONINGIN: Prinses Valerie, ik ben niet alleen de koningin-moeder, ik ben jouw moeder. Verdomme, je gaat niet met Knappe Prins trouwen!

VALERIE: Ik hou van 'm, Ma, hou van 'm!

KONINGIN: Dat zou wat! Liefde voor een prinses! Vooral die van Multitollie... prinsdom in een economische ervaring en aan de rand van een faillissement. Dit is niet het moment om je samen met die idiote pummel te laten dichtmetselen in een obscuur vorstendom als Kattenburg. Schat, ik smeed je. Die knul is *onmogelijk!*

VALERIE: Maar daarom hou ik juist zo van hem... die onmogelijke belofte van totale obscuriteit! Ja, hij is zelfingenomen. Ja, zijn onwetendheid van alles buiten zijn vorstendom is ontzagwekkend. Hij zwalkt door het leven als een wolk over een troebele planeet. Ach, dat banket op het kasteel van Kattenburg! Dat zal ik me mijn leven lang herinneren. Als uw officiële afgezant naar het jaarlijkse wijnfeest van ons naastgelegen vorstendom zag ik Knappe Prins voor het eerst na meer dan vijftien jaar.

(De PRINS komt met een glas wijn op in de schaduw. Hij ziet er fysiek nogal saai uit, maar draagt een operette-uniform versierd met schitterende epauletten.)

VALERIE: Hij zag er zo mogelijk nog onbenulliger uit dan toen.

PRINS: *(proeft de wijn)* Hm. Niet te zuur, niet te zoet. Beter dan die van '89, maar slechter dan die van '69. Nog steeds niet te vergelijken met die hoe-zal-ik-het-zeggen "tussenin" smaak die van ik weet niet waar komt... jawel, ik weet het... van hier. Onze wijn kun je niet vervoeren... de smaak bederft al vervoer je het maar een huizenblok ver ... niet te verkopen... het blijft dus hier, bij ons. Wij moeten het opdrinken. Als we dat niet doen, zwemmen we erin. Des te beter. Ik zie dat ik mijn best zal moeten doen... Mm...

VALERIE: *(geërgerd)* Ik zat maar met mijn servet te spelen... met de ogen wijd open... en ik viel in slaap samen met alle andere gasten. Een aandoenlijke serenade van gesnurk mengde zich vredig met het geroezemoes dat uit televisietoestellen in de verte kwam. Ah, het bouquet van zijn middelmatige slobberwiltje begon naar mijn hoofd te stijgen. Galant bood de prins mij zijn arm aan.

PRINS: (*tegen VALERIE*) Zullen we een wandeling in de maanverlichte tuin maken, Prinses? (*ze gaan wandelen*) Het is niet te warm vanavond, het is... niet te koud. Het is me vaak opgevallen tijdens officiële reizen dat Kattenburg koeler is dan Cuba en warmer dan Lapland.

(*Ze staan stil. Maneschijn.*)

PRINS: Je bent vreselijk mooi, Prinses. Wist je dat? Ik heb nog nooit zo'n mooie prinses in deze tuin gezien. Niet dat we andere prinsessen in de tuin hebben momenteel, mooi, lelijk of wat dan ook. Bovendien zorgt je beenderstructuur er voor dat je wangen uitsteken, dat is origineel. Ongetwijfeld omdat je van een ver land komt.

VALERIE: Gelegen aan de voet van de berg, aan de rechterkant hier net vijf kilometer vandaan?

PRINS: Door de berg zien wij hooghangende vastklampers uit Kattenburg er allemaal hetzelfde uit: we moeten de zaak helemaal zelf runnen. Maar dat wil niet zeggen dat jouw beenderen niet een geheel eigen schoonheid hebben. Wat is jouw mening hierover, Prinses?

VALERIE: (*lacht er goedgehartig om*) Mijn "mening" is... dat ik een prinses ben, ja... van een onbeduidend klein land. O, groter dan dat van jou! Twintigduizend inwoners. Net groot genoeg om net iets meer in het oog te vallen. Thuis kan ik nooit... ik weet niet... naar de markt gaan zonder mezelf op te tutten als een prinses. Om maar een voorbeeld te geven. En natuurlijk tussen twee bodyguards in.

PRINS: Dat is toch niet waar! Ik zwerf ontspannen in mijn stadje rond, soms zelfs zonder shampoo.

VALERIE: Ik benijd je. Als ik dat deed zou een of andere gek een gemakkelijke prooi aan me hebben. Je kunt je niet voorstellen wat voor smerige beledigingen mijn moeder en ik hebben te verduren. En daar zijn we het helemaal meel eens. Wij zijn, hoop ik, moderne meiden! Multitollie is, hoop ik, een *democratische* monarchie, en Mam en ik zijn nog slechts karikaturen van het koningschap, met hier en daar wat tekenen van onze ware zelf om de koopwaar te vermenselijken. Wat een prinses. Een prinses van de media. Beseffen de mensen niet in hoeverre ze mijn jeugd van me afpakken? Echt, ik droom van een normaal bestaan... ook hoog op een beschuttende bergtop. Een minuscuul kasteeltje met een prins die door nauwe steegjes rondzwerft, ongeschoren.

PRINS: Ik zei zonder shampoo. En Kattenburg heeft drie bochtige straten die op de nationale monumentenlijst staan!

VALERIE: Mm. Dit is luilekkerland en jij bent de landheer! Als ik hier woonde zou ik binnen de kortste keren kindertjes baren als fotokopieën, lekker dik worden en vaten vol van jullie onschadelijke wijn achteroverslaan.

PRINS: Prinses, ik heb de merkwaardige indruk – verbeter me als mijn instinct niet klopt – dat dit jouw manier is om mij om mijn hand te vragen.

VALERIE: Welnee. Hoewel, waarom eigenlijk niet?

PRINS: Inderdaad, waarom niet. Ik ben vrijgezel.

VALERIE: Dat zijn we allebei!

PRINS: En van koninklijke bloede. Daarom zou het niet onvoorstelbaar zijn. *(hij kust haar hand en wil weggaan)*

VALERIE: Hé! Prins! Zul je me de liefde geven die ik nodig heb? Prins, hou je misschien al een beetje van me?

PRINS: Dat zal vast wel moeten, Prinses, omdat we straks knus samen onder dezelfde koninklijke spreid liggen... *(zingend)* O, Valerie... *(hij verdwijnt)*

(Andere belichting.)

KONINGIN: *(tegen VALERIE)* Dus je hebt een avontuurtje gehad. Nu we het er toch over hebben... Laatst op een ochtend... vergeet niet dat je moeder weduwe is...

(Het geluid van een woedende menigte. VALERIE verdwijnt. GASTON, een jonge proletariër, komt het toneel op springen.)

GASTON: *(verleidelijk)* Weg met de koninklijke hoeren! *(het brullen van de menigte neemt toe)* We worden genaaid door de Koningin!

GELUID MENIGTE: We worden genaaid door de Koningin!

KONINGIN: *(alsof ze op een vervelende manier wakker gemaakt is)* Ah...! Iedere ochtend hetzelfde gedoe. Je zou denken dat hij het met opzet deed.

GASTON: *(geniepig)* Reken maar! *(roept)* We worden genaaid door de Koningin!

KONINGIN: *(roept)* Sodemieter op!

GASTON: De Koningin!

KONINGIN: Bewakers! Ik kom naar beneden.

GASTON: Kom op! Omsingelen!

KONINGIN: Reken maar! *(tegen GASTON)* Kom 's hier, grote jongen. *(hij komt dichterbij)* Wees maar niet bang. Een mes in de rug? Nee...

ze staan dichtbij genoeg om ons te zien. Maar te ver weg om ons te horen. Dus je kunt zeggen wat je wilt, Gaston Ploeg?

GASTON: Shit! Herkend!

KONINGIN: Beter nog. In de computer opgeslagen. Wat is hier eigenlijk de bedoeling van, Ploeg, iedere ochtend om zes uur die aanslag op mijn trommelvliezen?

GASTON: Alleen maar een kleine waarschuwing... Aangezien je er niet meer gewaarschuwd uit zag... Ciao! (*hij wil wegglijpen, maar de KONINGIN houdt hem tegen*)

KONINGIN: Niet zo snel, lekker ding... je vindt het toch niet erg dat ik je een lekker ding noem...?

GASTON: Welnee, waarom zou ik...

KONINGIN: Geloof me, niemand anders dan je Koningin zou het liever willen als dit land eens door mekaar geschud werd. Waarom verspillen we tijd aan protesten als we samen bij de kern van het probleem kunnen komen?

GASTON: Moedertje, er is werkeloosheid in je land! Iedere dag gaat het slechter dan de vorige. Jou kan dat niets schelen... jij met je japonnen, juwelen. Ik wou dat ik mezelf met diamanten kon bestrooien en hoereren in het operagebouw.

KONINGIN: Gaston, een koningin met een tiara is nog de enige trekpleister die geld in het laatje van dit gat brengt. Zolang er nog een paar toeristen dwaas genoeg zijn om te worden geplukt. Afgezien daarvan— wat zijn we eigenlijk? Een landje met middelmatige natuurlijke bronnen, aan alle kanten ingesloten door bergen, met een roestig vliegveld... en wijlen mijn echtgenoot, de koning van de krentenwegers, peinsde er niet over dat te moderniseren. En als het tekort groter wordt, verhoogt men de inkomstenbelasting. Sinds de dood van de koning zet het parlement zijn beleid vlijtig voort; jij spuugt op dit alles en ik spuug met je mee. Nee, 't is nodig dat we de boel eens goed door elkaar schudden. Van binnenuit. Nieuwe verkiezingen voor een nieuwe premier die net zulke progressieve ideeën heeft als ik. Zodra hij eenmaal zit zal hij... verder gaan, improviseren—

GASTON: Hè?

KONINGIN: Hè, hè, ja. Als ik jou Multitollië op een zilveren schaalpje aanbod – wat zou je er dan mee doen?

GASTON: Volbouwen met zwembaden.

KONINGIN: Hoe dat zo?

GASTON: Wij jonge hufters worden ontzettend zweterig als we gezellig aan het opruien zijn – en er is helemaal niets om daarna een duik in

te nemen. Blader maar eens door wat buitenlandse tijdschriften zoals Eigen Huis! Bovendien is mijn vader loodgieter!

KONINGIN: En wie zal dat betalen? Ik?

GASTON: Mwah, nee. We voeren de dienstplicht weer in en dan... oké, mannen, leg die buizen er in... of je gaat naar de bak! Hé, we zouden ook nieuwe gevangenissen kunnen bouwen, daar kun je nooit genoeg van hebben. Denk aan de reclamekreet voor de toeristen: "Multitollië – tropisch gevangeniszwembad. Om bewaakt in te baden."

KONINGIN: Zo helder als prut. Dus het werkt misschien ook nog. *(flirterig)* De Prinses... je staat te trappelen om kennis met haar te maken?

GASTON: Ze is mijn type niet.

KONINGIN: Dat zou wat. Als je eenmaal met haar getrouwd bent...

GASTON: Sta je te ijlen?

KONINGIN: Nee, te dromen... van ons bondgenootschap. Met mij aan jouw kant staan alle vorstelijke reactionairen ook aan jouw kant. Met jou aan mijn kant word ik het nieuwe popidool! Ik weet het, liefje, er zijn nog wat losse eindjes. Dus vanavond... gaan wij met zijn tweetjes... samen dineren... en die losse eindjes bespreken.

(Ze gaan weg. VALERIE komt op met een samowar. Andere belichting.)

VALERIE: 't Is niet de vondst die ik zo walgelijk vindt. Dat u mijn kapsonesprinsje verruilt voor een luidruchtige rooie rakker om mee naar het altaar te gaan ... niet gek. Dat moet ik toegeven.

(De KONINGIN en GASTON komen op. Zij helpt hem een "folkloristisch" jasje aan te trekken en idem baret op te zetten.)

VALERIE: Meneer Ploeg, u bent onderweg naar hogerop. In plaats van buiten in de kou "Hang die koninklijke hoeren op!" te brullen— maakt u korte metten met hen en laat u hen uw thee in schenken? Petje af! U staat aan het begin van een briljante politieke carrière... maar niet aan mijn zijde! Ik tel ook mee, weet u, al was het maar voor mezelf! Ik hou van Knappe Prins! Ik heb hem mijn woord gegeven! Wist u dat het woord van een prinses *onherroepelijk* is?? Goed, ik moet u nu verlaten, ik ben al laat voor een vergadering. Ik zit in het leescomité van de Vier Hermetisch Afgesloten Tolhekken Theaterfabriek en we worden overspoeld met manuscripten! Prettig kennis gemaakt te hebben—

KONINGIN: Een beetje onbeschaamd, lieverd, reken maar dat—

GASTON: Kom hier, stuk vuilnis, ik zal je laten zien wat liefde werkelijk inhoudt, als je eenmaal je benen om mijn nek geslingerd hebt—

VALERIE: Mater, kun je niets beters verzinnen voor je enige kind?

KONINGIN: Valerie, je onderschat de uiterste nood waarin onze huidige politiek-economische situatie verkeert. Ik hoop dat je niet denkt dat ik van je vader hield toen ik gedwongen was hem te slikken?

VALERIE: Zelfs geen klein beetje?

KONINGIN: Getsie.

VALERIE: Blijf met je fikken van me af! Morgen zal onze pr-man mijn verloving met de Prins aankondigen of— *(tegen GASTON, die naar haar grijpt)* Laat me met rust! Jullie allebei! *(ze rent weg)*

KONINGIN: Je ziet hoe ze is, Gaston!

GASTON: Zit vast aan Knappe Prins.

KONINGIN: Die onderweg is naar hier.

GASTON: Onderweg?

KONINGIN: Onverwijld. Ik heb hem op de thee uitgenodigd.

GASTON: Helemaal alleen met jou en mij?

KONINGIN: Ik heb hem gezegd dat het zo moest gebeuren. Dus... ben je er klaar voor?

GASTON: *(toont een dodelijke injectiespuit die verborgen was in zijn jasje)* Een spuitje van spuit elf? *(een grote ring om een van zijn vingers)* Daarna een wolkje vergif in zijn thee.

KONINGIN: Nee, nee, nee.

Eerst vergif in zijn thee.

Daarna met de spuit in de olijke gut.

Mocht dat ook falen, dan zonder dralen—

GASTON: *(laat een pistool zien dat in zijn baret verstopt zat)*

Een pistoolschot tot besluit.

KONINGIN: Maar alleen als de rest mislukt de trekker overhalen.

O, wat leuk!

(alsof ze in een operette zingen, maar zonder muziek als begeleiding)

Eerst...?

GASTON: Vergif in de thee!

KONINGIN: Daarna...?

GASTON: Met de spuit in de gut!

KONINGIN: O, wat een zaligheid!

De sporen van misdadigheid

halen we pijsnel weg,

want wij hoeden ons voor pech.

Gelukkig zijn wij reuze snugger,

in alles net een ietsje vlugger.

Door een geheime gang wordt bliksemsnel
de Prins – voor eeuwig vrijgezel –
vervoerd weer naar zijn eigen bed.
Waar hij dan kennelijk daarnet
beschermd tegen bekommernis
in zijn slaap gestorven is.

GASTON: Geweldig.

KONINGIN: Heerlijk.

GASTON: Moedertje... (*aarzelend*) Heb je ooit eerder iemand gedood?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto